

Sygn. akt IX U 421/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania H. K. (H. K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 8 lutego 2017 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IX U 421/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 lutego 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w R. odmówił ubezpieczonemu H. K. (K.) prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.110a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nowoustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, ustalony z 20 najkorzystniejszych lat nie jest wyższy niż 250%. Organ rentowy wskazał nadto, że za okresy zatrudnienia, za które nie przedstawiono dokumentacji, przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników, tj. z okresy od 01.08.1953r. do 31.05.1954r. i od 01.12.1956r. do 31.03.1960r.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji domagając się jej zmiany poprzez przeliczenie świadczenia. Ubezpieczony wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność odtworzenia wynagrodzenia. Precyzując

roszczenie na rozprawie 13 lipca 2017r. ubezpieczony jako okres sporny wskazał okres od 01 kwietnia 1960r. do 31 grudnia 1979r.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji. Dodał, że do wyliczenia wwpw zostało uwzględnione wynagrodzenie za lata 1980-1986 wykazane w zaświadczeniu Rp-7 oraz wynagrodzenie wykazane w dołączonych przez ubezpieczonego angażach z lat 1954-1962 i 1971-1978, z których wynika miesięczna płaca podstawowa oraz od 01.1978r. dodatek funkcyjny.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczonemu, urodzonemu (...), przysługuje prawo do emerytury górniczej od 1 lipca 1985r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, wyliczony na podstawie wynagrodzenia z okresu 10/1985- 09/1986, wyniósł 359,22% i został ograniczony do 250%.

Po przyznaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu do 31.12.1986r.

Ubezpieczony (...) złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia od zarobków uzyskanych w całości lub w części po przyznaniu świadczenia na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do wniosku ubezpieczony dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1980-1987 oraz angaże ze wskazaną wysokością wynagrodzenia od: 06/1954r., od 04/1960r., od 09/1960r., 03/1961r., od 01/1962r., od 11/1971r. i od 01/1978r.

W rozpoznaniu wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję omówioną na wstępie.

(dowód: akta organu rentowego).

Ubezpieczony zatrudniony był w:

- KWK (...) w R. na stanowiskach:

od 01.07.1958r. do 31.08.1960r. – dozorca sortowni i płuczki,

od 01.09.1960r. do 30.06.1963r. – sztygara zmianowego sortowni i płuczki

- KWK „(...)” w W. na stanowiskach:

od 01.07.1963r. do 31.05.1965r. – sztygara zmianowego przeróbki mechanicznej,

od 01.04.1965r. do 14.04.1972r. – sztygara oddziałowego suszarni,

od 15.03.1972r. do 31.12.1986r. – nadsztygara przeróbki mechanicznej,

Ubezpieczony pracował na kopalni od 1956r. Najpierw jako górnik i po kilku miesiącach został sztygarem. Jako sztygar był wynagradzany według stałego wynagrodzenia wynikającego z angażów i w tych angażach była jeszcze zagwarantowana premia. Co miesiąc była ona w innej kwocie. Jako sztygar oddziałowy i nadsztygar ubezpieczony pracował na wszystkie trzy zmiany. Pracował też w niedziele.

(dowód: akta osobowe ubezpieczonego KWK „(...)” w W., dokumentacja płacowa w postaci kart zasiłkowych i druków Rp7, zeznań świadka A. T. oraz zeznania ubezpieczonego złożone na rozprawie 13 lipca 2017r., czas nagrania protokołu elektronicznego 00:19:59-00:45:36).

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 20 wybranych latach ubezpieczony uzyskał w latach 1962, 1964-1965, 1970-1986, po odtworzeniu wynagrodzeń z lat 1960r. do 1979r., przy przyjęciu, że ubezpieczony w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie powszechnie obowiązujące w górnictwie, z uwzględnieniem dokumentacji zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego, uregulowań płacowych obowiązujących w górnictwie oraz przy przyjęciu, że

ubezpieczony, oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymywał wynagrodzenie z Karty Górnika, pełny deputat węglowy, dodatek nocny w wymiarze 1/3 czasu pracy, wynagrodzenie za przepracowane 2 niedziele w miesiącu w latach 1960-1963, a także dodatek funkcyjny oraz inne składniki jeśli z dokumentacji osobowej jasno wynikało, że ubezpieczony takie składniki faktycznie otrzymywał.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z powyżej wskazanych lat jest niższy niż 250% i wynosi 248,14%.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu emerytury i rent A. K. k. 55-66 a.s. wraz z opinią uzupełniającą k. 97-109 a.s.).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. 2017r., poz.1383 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (ust.1).

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3.Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Jednocześnie, jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy emerytalnej, wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Przepis art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych daje możliwość jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury bez względu na to czy emerytura była zawieszona czy nie, jeśli wskaźnik przekracza 250%,

a wskazano podstawę wymiaru składek przypadających po przyznaniu prawa do emerytury.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony nie spełnia warunków umożliwiających przeliczenie emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej.

Powyższe wynika jednoznacznie z opinii powołanego biegłego sądowego, który na podstawie posiadanej dokumentacji, przy uwzględnieniu obowiązujących w górnictwie przepisów płacowych, odtworzył wynagrodzenie ubezpieczonego za lata 1960r. - 1979r. Obliczony przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się być niższy od 250%, nie może zatem stanowić podstawy przeliczenia świadczenia.

Uznając jw. Sąd oparł się na opinii biegłego, którą uznał za przekonującą, jako wydaną w oparciu o fachową wiedzę, opinię szczegółową, wydaną po analizie dokumentacji przedłożonej w niniejszej sprawie: dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych, akt osobowych, oraz w oparciu o obowiązujące w tym okresie przepisy płacowe. Wskazać należy, że nie wszystkie składniki wynagrodzenia mogły zostać przyjęte przez biegłego, w szczególności brak było podstaw do przyjęcia premii, czy dodatku szkodliwego, których otrzymywanie nie wynikało z dokumentacji płacowej ubezpieczonego. Zauważyć należy, że przedłożony przez ubezpieczonego w toku rozprawy raport z badań dotyczących KWK (...) z 28.03.2013r. nie może stanowić dowodu warunków pracy, jakie istniały w tej kopalni w okresie spornym – latach 60-tych i 70-tych. Dlatego Sąd oddalił ten wniosek dowodowy. Nadto Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego do spraw emerytur i rent, gdyż wszystkie istotne okoliczności sprawy zostały już wyjaśnione.

Oczywiście Sąd zdaje sobie sprawę, że bardzo prawdopodobnym jest, iż faktycznie otrzymywane wynagrodzenie ubezpieczonego było wyższe niż to odtworzone przez biegłego, jednakże w uwagi na brak dokumentacji płacowej, potwierdzającej otrzymywanie konkretnych składników wynagrodzenia, ich wysokość, nie jest możliwe ich uwzględnienie.

Wskazać bowiem należy, że nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

Nie ma możliwości wyliczenia wysokości wynagrodzenia, a co za tym idzie - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, wynikające z porównania do wynagrodzenia innych pracowników. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art.477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSR del. Renata Stańczak